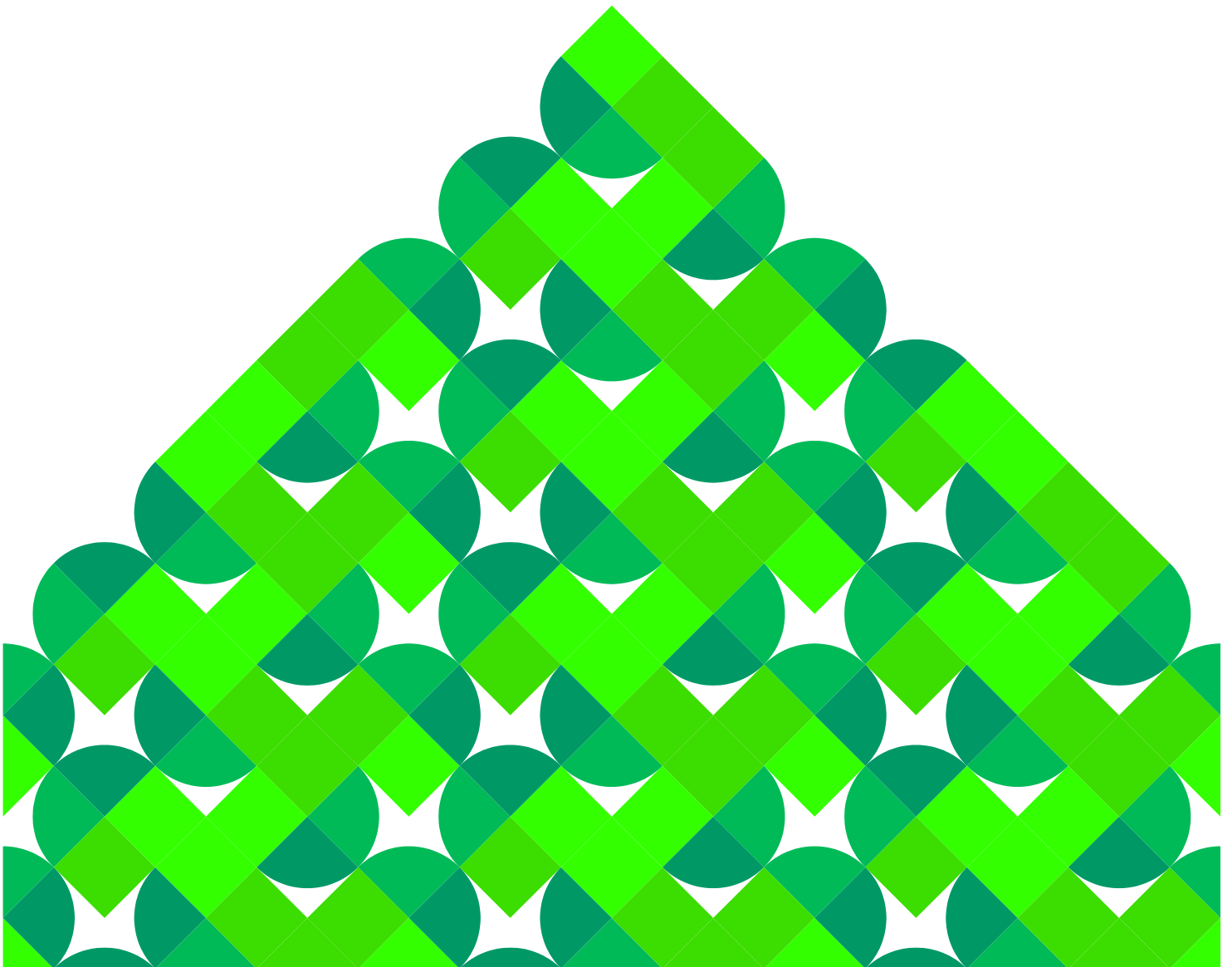

Ekonomisk jämställdhet

Resultat från Rivkraft 25

Myndigheten för delaktighet är en kunskapsmyndighet som arbetar inom funktionshindersområdet. Vi arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara fullt delaktiga i samhället.

Myndigheten för delaktighet, 2019
Ekonomisk jämställdhet – Resultat från Rivkraft 25

Nummer 2019:4

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet, Box 1210, 172 24 Sundbyberg
E-post: info@mfd.se
Telefon: 08-600 84 00

Innehåll

Ekonomisk jämställdhet	4
Inledning.....	5
Sammanfattning	4
Ekonomisk jämställdhet	6

Sammanfattning

”Ska det behöva vara såhär bara för att jag haft oturen att bli sjuk tidigt i livet?”¹

Majoriteten i Rivkraftpanelen uppger att de är oroliga för att den egna ekonomin inte ska räcka till och att det är svårt att få sin ekonomi att gå ihop.

Hälften har varit tvungna att avstå från något som är bra för hälsan under det senaste året, till exempel att kunna motionera, eller köpa specialkost. Över en tredjedel har fått avstå från vård som till exempel tandläkarbesök eller medicin på grund av sin ekonomiska situation. Cirka fyra av tio har inte haft råd att ta minst en veckas semester/ledighet någon annanstans än hemma, till exempel bo i sommarstuga, hos vänner, släktingar eller på hotell/pensionat.

Kvinnorna i Rivkraftpanelen uppger i högre grad att de har en låg inkomst och tycker att det är mycket svårt att få ekonomin att gå ihop än männen. Fler kvinnor är ofta oroliga för att ekonomin inte ska räcka till och känner sig otrygga inför framtiden med den nuvarande ekonomiska situationen jämfört med männen.

Kvinnorna har även i större utsträckning varit tvungna att avstå från vård och sådant som är bra för hälsan jämfört med männen.

¹ Citaten i rapportredovisningen är från deltagare i Rivkraft som svarat på enkäten.

Inledning

En arbetsmarknad som inkluderar alla och skapar möjligheter att försörja sig är en viktig del av Myndigheten för delaktighets årliga rapportering till regeringen om utvecklingen inom funktionshinderspolicen. Att individer är ekonomiskt självständiga är en faktor för att kunna leva ett oberoende och eget valt liv. Under år 2018 och 2019 har Myndigheten för delaktighet i uppdrag att tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten rapportera om vilka hinder som finns för att uppnå ekonomisk jämställdhet mellan könen.

Myndigheten för delaktighet har undersökningspanelen Rivkraft. Panelen svarar på enkäter fyra till fem gånger per år. Genom enkätsvaren får Myndigheten för delaktighet kunskap om vilka hinder som finns och vilka förändringar som behöver göras för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället.

I den här rapporten presenteras resultat från panelundersökningen med frågor om den personliga ekonomiska situationen. I enkäten ställdes bland annat frågor om den privata ekonomin och om man känner sig trygg inför framtiden eller orolig för att ekonomin inte ska räcka till. Enkäten omfattade även frågor om digital teknik. Resultatet från det avsnittet redovisas i separat rapport, Digital utveckling i samhället.

Enkäten besvarades under perioden 15 november till 10 december 2018. Totalt svarade 2304 paneldeltagare², 74 procent kvinnor och 24 procent män.³

² Rivkraftpanelen hade 3 267 deltagare i november 2018.

³ Två procent har valt att identifiera sig som "annat" än kvinna eller man.

Ekonomisk självständighet

Jämställdhetspolitikens delmål om ekonomisk jämställdhet tar sikte på att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att vara ekonomiskt självständiga genom att ha möjlighet att kunna försörja sig själva och sina eventuella barn.

I enkäten efterfrågas den totala inkomsten per månad före skatt. ”Total inkomst” preciserades med att inkludera alla inkomster som man får per månad, som exempelvis lön, pension, studiemedel, bostadsbidrag, barnbidrag mm.

Totalt uppger 46 procent av de svarande att de har en total inkomst per månad som är inom intervallet 10 001 – 20 000 kronor.

Totalt uppger en femtedel att de har en månadsinkomst under 10 000 kronor. Av kvinnorna uppger 21 procent att deras inkomst är under 10 000 kronor jämfört med 13 procent av männen.

Åtta av tio, 78 procent, uppger att de är oroliga för att den egna ekonomin inte ska räcka till. Hälften av dem uppger att de ofta är oroliga och andra hälften känner oro ibland. Av kvinnorna är 42 procent ofta oroliga för att ekonomin inte ska räcka till jämfört med 29 procent av männen.

Ungefär hur stor är din totala inkomst före skatt i månaden?

Månadsinkomst	Procent	Antal
Under 10 000 kr	19	447
10 001 – 20 000 kr	46	1086
20 001 – 30 000 kr	17	401
30 001 – 40 000 kr	9	203
40 001 – 50 000 kr	3	62
50 001 – 60 000 kr	1	16
Över 60 000 kr	1	15
Vet ej/Vill inte svara	4	100

Tabell 1

”Tvungen att söka olika fonder, för tex tandläkare eller något extra till jul.”

Totalt uppger sex av tio, 58 procent, att de upplever det svårt att få sin ekonomi att gå ihop. En tredjedel upplever det som ganska svårt och en fjärdedel som mycket svårt. Av kvinnorna uppger 27 procent att det är mycket svårt att få ihop ekonomin och 19 procent av männen.

Av dem som uppger att det är mycket svårt att få ekonomin att gå ihop känner sig 96 procent otrygga inför framtiden.

Av dem som upplever att det är mycket svårt att få ekonomin att gå ihop oroar sig nio av tio ofta för att ekonomin inte ska räcka till, sju av tio har varit tvungna att avstå från vård och 85 procent uppger att de varit tvungna att avstå från något som är bra för hälsan det senaste året.

Ser vi till samtliga som svarat uppger 35 procent att de varit tvungna att under det senaste året avstå från vård så som till exempel tandläkarbesök eller medicin på grund av sin ekonomiska situation. Av kvinnorna är det totalt 36 procent som tvingats avstå från vård det senaste året jämfört med 29 procent av männen.

” Heltids sjukskriven och får ca 11 000kr efter skatt. Har inte råd att gå till tandläkaren. Bara råd ibland att gå till läkare.”

Totalt har hälften varit tvungna att avstå under det senaste året från något som är bra för hälsan, till exempel att kunna motionera, köpa specialkost med mera, på grund av sin ekonomi. Över hälften av kvinnorna, 54 procent, och 37 procent av männen uppger det.

Två tredjedelar, 66 procent, känner sig otrygg inför framtiden med den nuvarande ekonomin som man har. Sju av tio kvinnor uppger att de inte känner sig trygga inför framtiden avseende deras nuvarande ekonomi jämfört med 55 procent av männen.

”Är mycket oroad över att inte pensionen ska räcka då det redan är kämpigt med ekonomin.”

På frågan om man har råd att ta minst en veckas semester/ledighet någon annanstans än hemma, till exempel bo i sommarstuga, hos vänner, släktingar eller på hotell/pensionat, om man skulle vilja svarar 38 procent att de inte har det ekonomiska utrymmet. Av kvinnorna uppger 41 procent att de inte har den möjligheten jämfört med 31 procent av männen.

Av de som har mycket svårt att få sin ekonomi att gå ihop uppger 67 procent att de inte skulle kunna ta semester även om de så önskade på grund av sin ekonomiska situation.

” Jag önskar att vi som familj hade råd att tex åka på utlandssemester eller fler aktiviteter som tex sommarland, tivoli och liknande med barnen. Detta avstår vi ifrån i stor utsträckning pga ekonomin. Jag skulle även vilja och behöva pensionsspara vilket jag inte har råd med då jag arbetar halvtid och har halvtids sjukersättning. Finns en stor oro över pension när den dagen kommer.”

I fritext har paneldeltagarna beskrivit sin ekonomiska situation. Flera beskriver att de endast får ihop vardagen för att de lever med en partner eller har anhöriga som hjälper till med ekonomin. Många känner oro inför framtiden när man ska gå i pension även om ekonomin går ihop idag. Flera beskriver även att de inte får ihop ekonomin utan får prioritera sådan som är nödvändigt för hälsan.

”Jag skulle inte klara mig som ensamstående, utan är beroende av min sambo för att få ekonomin att gå ihop.”

”Jag är tvungen att låna pengar av min familj varje månad fastän jag försöker dra ner på alla utgifter.”

”Min dåliga ekonomi påverkar min psykiska hälsa negativt, vilket i sin tur påverkar mina möjligheter att förbättra ekonomin. Det känns just nu rätt hopplöst.”

Om Rivkraft

Myndigheten för delaktighet, MFD, är en kunskapsmyndighet som arbetar inom funktionshinderområdet. Vi arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna delta i samhällets alla områden.

Vi driver på utvecklingen, följer upp funktionshinderspolitiken och sprider kunskap inom området. Detta sker med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som grund och utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

Myndigheten för delaktighet har en undersökningspanel, Rivkraft. Rivkraft är en viktig kunskapskälla, som ingår som en del i myndighetens uppföljningssystem.

Alla personer som har en funktionsnedsättning och är 16 år eller äldre kan delta i panelen och svara på undersökningar. Panelen besvarar regelbundet på frågor som belyser levnadsvillkor, tillgänglighet och hinder. Det ger myndigheten en unik kunskap om hur levnadsvillkoren ser ut för personer med funktionsnedsättning och en möjlighet att identifiera hinder för delaktighet inom olika samhällsområden.

Mer information om panelen och resultaten från genomförda undersökningar finns på MFD:s webbplats.

Vill du gå med i Rivkraftpanelen anmäler du dig på:

<http://www.mfd.se/rivkraft>

Om du inte har eller inte kan använda Internet går det att skriva till MFD och anmäla dig för att få enkäten på papper med post istället.

Myndigheten för delaktighet
Box 1210, 172 24 Sundbyberg
08-600 84 00
info@mfd.se
www.mfd.se
Nummer: 2019:4